

Huvudman

Aktivita AB
Organisationsnummer 556781-2069
info@aktivaskolan.se

Ärendet

Tillsyn av Aktivaskolan, grundskola i Vallentuna kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Aktivita AB en anmärkning avseende brister rörande att undervisningen ska bedrivas av behöriga och legitimerade lärare. Aktivita AB ska senast den 20 oktober 2022 vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist/påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd, bedömning och betygssättning samt grundläggande förutsättningar för skolenheten.

Om ärendet

Skolinspektionen har under våren 2022 genomfört en tillsyn av Aktivaskolan i Vallentuna. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Aktivaskolan följer gällande bestämmelser om undervisning och lärande, extra anpassningar och särskilt stöd, bedömning och betygssättning samt grundläggande förutsättningar för skolenheten.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn mellan den 20 och 21 april 2022. Som en del av tillsynen har även inlämnad dokumentation granskats, bl.a. betygskataloger, anställningsbevis och ett slumpmässigt urval av åtgärdsprogram. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Undervisning och lärande

Elevernas rätt till undervisning av behöriga och legitimerade lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I dokumentationen som Skolinspektionen inledningsvis tagit del av framkommer det att åtta av de undervisande lärarna på skolan är obehöriga och saknar lärarlegitimation. Inför läsåret 2022/2023 har rektorn rekryterat en behörig och legitimerad lärare i ämnet matematik. Av dokumentation som huvudmannen lämnat in samt intervju med skolans rektor framgår att skolan vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsynsbesök inte hade behörig och legitimerad personal i ämnena bild, musik, slöjd, fysik, kemi och teknik. På en fråga om det finns något ämne där skolan inte aktivt rekryterar legitimerade, behöriga lärare svarar rektorn bland annat att det har legat annonser ute då och då samt att han själv försöker rekrytera bland annat genom att söka hos arbetsförmedlingen eller andra rekryteringstjänster. På en fråga om hur planen ser ut för rekrytering i ämnena bild och musik, svarar rektorn att han visserligen själv behörighet att undervisa i dessa ämnen och att han kan genomföra vissa moment men att det är svårt för honom att göra det då han behövs i rollen som rektor. Av rektorns uppgifter framgår att ämnena musik och bild kommer att sakna behöriga lärare men att rektorn kommer att gå in och stötta den undervisande läraren bland annat genom handledning, samt att skolan har ett samarbete med en skola som har behörig lärare i bild. I ämnena teknik, fysik och kemi uppger rektorn att tjänster annonseras samt att det nu finns legitimerade lärare som är obehöriga i dessa ämnen som vikarierar. Rektor uppger att vidare att en lärare som har behörighet i andra ämnen är redo att genomföra behörighetsgivande utbildning även i kemi och fysik. Rektor uppger även att en lärare kommer att vidareutbilda sig till slöjdlärare och att den utbildningen påbörjas hösten 2022.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen (skollagen 2:13). Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 2 kap. 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen under förutsättning att läraren är lämplig att bedriva undervisningen och att läraren i så stor utsträckning som möjligt har en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande (2:18 skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att det inom vissa ämnen finns behöriga, legitimerade lärare. Av utredningen framgår att det visserligen saknas behöriga och legitimerade lärare i kemi och fysik, men att huvudmannen annonserar för att få behöriga lärare. Vidare framgår att en lärare är redo att genomföra behörighetsgivande utbildning i kemi och fysik. Rektorn uppger även att en lärare kommer att vidareutbilda sig till slöjdlärare och att den utbildningen påbörjas hösten 2022. Rektorn har visserligen även uppgett att han då och då annonserar eller själv söker personal i alla ämnen där behörig och legitimerad personal saknas. Skolinspektionen bedömer dock att det av rektorns svar vid intervju inte framgår att huvudmannen aktivt rekryterar lärare i bild och musik utan att rektorn planerar för att undervisningen ska genomföras av en obehörig personal med stöd av rektorn. Rektorn har visserligen själv behörighet att undervisa i ämnena bild och musik, men utredningen visar att rektorn inte kommer att undervisa i den utsträckningen att han kan betraktas som ansvarig undervisande lärare i ämnena bild och musik. Huvudmannen behöver därför vidta aktiva åtgärder för att rekrytera personal i ämnena bild och musik inför läsåret 2022/2023.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Aktivaskolan ABs verksamhet vid Aktivaskolan i Vallentuna uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att bara den som har legitimation och behörighet får bedriva undervisningen om inte någon undantagsregel är uppfylld. Det är endast i ämnena musik och bild som Skolinspektionen bedömer att de åtgärder som vidtagits för att rekrytera behörig och legitimerad personal är otillräcklig. Skolinspektionen bedömer därför bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Aktivaskolan AB en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I Skolinspektionens intervjuer med lärare, representanter från elevhälsan och rektorn framkommer det att skolan arbetar aktivt med extra anpassningar och särskilt stöd. Alla elever som är inskrivna på skolenheten är i behov av särskilt stöd och har ett åtgärdsprogram. Extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen sker både på grupp- och individnivå. Vidare framkommer det att undervisningen individanpassas utifrån elevernas olika kunskapsnivåer och stödbehov. Eleverna uppger i intervju att de har individuella extra anpassningar och att det alltid finns en lärare tillgänglig om de skulle behöva stöd. Rektorn, intervjuade lärare och intervjuade representanter från elevhälsan uppger att lärare som befarar att elever inte kommer att nå kunskapskraven trots extra anpassningar inom ordinarie undervisning anmäler detta till rektorn.

Skolinspektionen har tagit del av ett slumpmässigt urval av aktuella åtgärdsprogram på skolan. Det framgår av åtgärdsprogrammen vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen av åtgärderna samt när åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Vidare framgår elevens behov av särskilt stöd och hur stödet ska tillgodoses. Av utredningen framkommer även att eleven och elevens vårdnadshavare ges möjlighet att delta när åtgärdsprogram utarbetas samt underrättas om beslutet och hur det går att överklaga till Skolväsendets överklagandenämnd.

Rättslig reglering

Om en elev befaras att inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 § skollagen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorns ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådan stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt.

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en

annan elevgrupp eller enskilt enligt 3 kap. 11 § skollagen, i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 3 kap. 11 § skollagen, eller i form av anpassad studiegång enligt 12 §. Om en utredning enligt 3 kap. 7 § skollagen visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn överlåtit beslutanderätten till i stället besluta om att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Bedömning och betygssättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens intervjuer med lärare, representanter från elevhälsan och rektorn framkommer det att de lärare som är obehöriga och olegitimerade har bedömningssamtal med en behörig, legitimerad lärare eller rektorn vid betygssättning. Vidare framkommer det att skolan har betygskonferenser inför betygssättning, där även skolans specialpedagogiska kompetens deltar..

Skolinspektionen har som en del i utredningen tagit del av skolans betygs kataloger av vilka det framgår att i de fall den undervisande läraren varit olegitimerad har han eller hon fattat beslut om betyg tillsammans med en lärare som är lärare.

Rättslig reglering

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens intervjuer med lärare, representanter från elevhälsan och rektorn framkommer det att eleverna har tillgång till skolläkare, skolsköterska, skolpsykolog, kurator, studie- och yrkesvägledare och personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Vidare framkommer det att eleverna erbjuds hälsobesök som motsvarar författningarnas krav.

Rättslig reglering

Elever i förskoleklass och grundskola ska ha tillgång till elevhälsa. Elevhälsan ska innefatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser, Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses (2 kap. 25 § skollagen). Vidare ska varje elev i grundskolan erbjudas minst tre hälsobesök fördelade jämt under skoltiden (2 kap. 27 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Erik Almqvist

Utredare Åsa Jansson har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredare John Haeberle medverkat.